

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 40 – 50

Ιουλιος – Οκτωβριος 1985

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Ανωτέρα Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων
Σεβαστουπόλεως 16 - Αθήνα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

ΕΒΗΤΑ
medical arts

εταιρεία ιατρικών
γραφικών τεχνών
και δημοσιότητας

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εμβάσματα - Επιταγές
Περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πύργος Αθηνών - Γ' κτίριο II: 1α
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 7702861

Τιμή τεύχους 100 δρχ.
Για σπουδάστριες 50 δρχ.
Ετήσια 500 δρχ.
Ετήσια στο εξωτερικό \$10

ΑΦΙΕΡΩΜΑ στην ΕΛΕΝΗ ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ

1. Της Συντάξεως
2. Ελένη Πατρινέλη
*Β. Λανάρα. Από το βιβλίο:
ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΔΕΛΦΩΝ
ΤΟΥ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ» 1875-1975*
3. Εγκύκλιος του Προέδρου του ΔΣ του «Ευαγγελισμού»
με την αποχώρηση της Ε. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ από το Νοσοκομείο λόγω συν-
ταξιοδότησεως, 1972
4. Η Ε. Πατρινέλη ως Διευθύνουσα του «Ευαγγελισμού»
Α. Δημητριάδου
5. Η Ε. Πατρινέλη ως Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΣΔΝΕ
Στ. Παπαμικρούλη
6. Ελένη Πατρινέλη - Αναδρομή
Α. Ζαφειρίου
7. Ελένη (Λέλα) Πατρινέλη
Γ. Ράμμου
8. Εις Μνήμην
Α. Μάνου
9. Ελένη Πατρινέλη
Κ. Γαρδίκια
10. Απονομή του βραβείου «Αδελφής Νοσοκόμου» του Ιδρύματος
«ΚΑΤΙΓΚΩ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΗΣ ΧΡ. ΛΑΙΜΟΣ». Έκθεση
11. Ομιλία
Η. Παπαβασιλείου
12. Ομιλία
Ο. Λουρίδη
13. Αντιφώνηση
Α. Δημητριάδου
14. Στην Ελένη Πατρινέλη. Ποίημα
Α. Κουβέλη
15. Σύγχρονοι τάσεις της Νοσηλευτικής
Ε. Πατρινέλη
16. Οργάνωση και Διοίκηση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών
Ε. Πατρινέλη

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Στις 13 Οκτωβρίου 1985 απεβίωσε η Ελένη Πατρινέλη, Επίτιμη Διευδύνουσα Αδελφή του Θεραπευτηρίου *ο Ευαγγελισμός* και Επίτιμη Πρόεδρος του Συνδέσμου μας.

Ο θάνατός της συγκίνησε βαθιά τις Ελληνίδες Αδελφές, γιατί η ζωή της και η νοσηλευτική της σταδιοδρομία αποτέλεσαν σταθμό στη νεώτερη νοσηλευτική ιστορία της χώρας μας.

Αληθινή ηγέτιδα, μπόρεσε να συλλάβει τα μηνύματα των καιρών της και να εκμεταλλευθεί τις περιστάσεις για την ανύγωση της νοσηλευτικής στάθμης. Έβλεπε μακρύτερα και χωρίς να υποτιμά τα πολύπλοκα και δύσκολα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο κλάδος, ενέπνεε τον ενθουσιασμό για το έργο της Νοσηλείας στις νέες Αδελφές και στις Σπουδάστριες της Νοσηλευτικής.

Η μορφή της Ελένης Πατρινέλη ενέπνεε σεβασμό σε όλους. Η αρχοντιά και το παράδειγμά της καθώς και η ακεραιότητα του χαρακτήρα της παρακινούσε το προσωπικό να εκτελεί τα καθήκοντά του όσο πιο τέλεια γινόταν. Αυστηρή αλλά δίκαιη, προσπαθούσε με κάθε τρόπο να ανεβάσει το κύρος της Αδελφής.

Μεταξύ των επιτευγμάτων του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος επί Προεδρίας της Ελένης Πατρινέλη συγκαταλέγονται:

- Η απόκτηση του Εντευκτηρίου *Αθηνά Μεσολωρά* και των Γραφείων του ΕΣΔΝΕ στον Πύργο Αθηνών, σε οίκημα της Εργατικής Εστίας.
- Η δημιουργία του Λογαριασμού *Αθηνάς Μεσολωρά*.
- Η σύγκληση Πανελληνίων Συνεδρίων Διπλωματούχων Νοσοκόμων και Επισκεπτριών Αδελφών κατά τα έτη 1969 στην Αθήνα και 1971 στη Θεσσαλονίκη.
- Η συλλογή και ταξινόμηση στοιχείων και η προσπάθεια συγγραφής της ιστορίας του ΕΣΔΝΕ σε συνεργασία με τις κ.κ. Σοφία Λεδάκη και Αναστασία Παπαδημητρίου.

Το ΔΣ του ΕΣΔΝΕ σε συνεδρίασή του αποφάσισε να αφιερωθεί ένα τεύχος του Περιοδικού *Νοσηλευτική* στην *Ελένη Πατρινέλη*.

Η απονομή του *Α' Βραβείου Αδελφής Νοσοκόμου* του Ιδρύματος *Κατίγκω και Γιώργης Χρ. Λαιμός* στην Ελένη Πατρινέλη καθώς και η απόφαση των συγγενών της να διατεθούν τα χρήματα του βραβείου (200.000 δρχ.) για την καδιέρωση *υποτροφίας Ελένη Πατρινέλη* αποτελούν ορόσημα για το σώμα των Αδελφών και περιλαμβάνονται στο τεύχος αυτό. Επίσης αναδημοσιεύονται και δύο ομιλίες της σε Πανελλήνια Νοσηλευτικά Συνέδρια.

Θεωρούμε, ότι η έκδοση αυτού του τεύχους της *Νοσηλευτικής* αποτελεί μια μικρή προσφορά στη μνήμη της *Ελένης Πατρινέλη* και με χαρά το παρουσιάζουμε στο αναγνωστικό κοινό.

ΕΛΕΝΗ ΑΝΤ. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ
1900 - 1984

ΕΛΕΝΗ (ΛΕΛΑ) ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ

Γ. Θ. Ράμμος

Ομότιμος Καθηγητής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ἀναγνωρίζεται γενικῶς καί τονίζεται καθ' ἑκάστην ὅτι οὐ μόνον ἡ ἀποστολή τῆς Ἀδελφῆς νοσοκόμου εἶναι μεγάλη, θείας ἐμπνεύσεως καί εὐδοκίας, ἀποβλέπουσα εἰς τήν δι' ὄλων τῶν δυνάμεων περίθαλψιν τῶν παντός εἶδους ἀσθενῶν καί τήν ἀνακούφισιν τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, ἀλλά καί τό ἔργον αὐτῆς ὡς συνεργάτιδος τῶν ἰατρῶν. Εἶναι δύσκολον, ἐπίπονον καί ἐξαντλητικόν καί διά τοῦτο πάντες ἔχομεν καθῆκον ὅπως κατά πάντα τρόπον ἐνισχύομεν αὐτό καί προσευχόμεθα εἰς τόν Θεόν ἵνα ἐμπνέη καί προστατεύῃ ἐν παντί αὐτάς.

Ἐπί κεφαλῆς τοῦ εὐλογημένου τούτου Σώματος εἰς τό Θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός» ὁ Θεός νύδόκησε ἵνα τεθῆ ἐπί 35 καί πλέον ἔτη ὡς Διευδύνουσα Ἀδελφή πρόσωπον συγκεντροῦν σπανίας ἀρετάς καί ἐξαιρετικά προσόντα, ἡ Δίς Ἑλένη (Λέλα) Πατρινέλη. Δέν εἶναι οὔτε ὁ τόπος οὔτε ὁ χρόνος κατάλληλος διά νά ἐξαρθῆ τό πολυσχιδές καί ἀπό πάσης πλευρᾶς ἔργον Αὐτῆς. Δέν δά πρέπει ὅμως νά παραλειφθῆ ὅτι ἡ Ἑλ. Πατρινέλη, ἐκτός τῆς πλήρους μορφώσεως, θεωρητικῆς καί πρακτικῆς, διά τό Ἔργον, συνεδύαζε καί τό ἀμέριστον ἐνδιαφέρον, τήν πλήρη συναίσθησιν τῆς εὐθύνης, τήν ἀγάπην διά τό Ἴδρυμα, τήν Κοινωνίαν, τάς Ἀδελφάς καί τό λοιπόν προσωπικόν, καί ἰδίᾳ διά τούς νοσηλευομένους καί μέ ἀπέραντον χριστιανικήν ἀγάπην καί μετά πλήρους ἀλλά λελογισμένης ἀνωτερότητος ἐξετέλη τά δυσχερῆ καί πολυσχιδῆ καθήκοντα αὐτῆς.

Ὅλον τό προσωπικόν, ἰδιαίτερος δέ αἱ Ἀδελφαί τήν ἠσθάνοντο ὡς Διευδύνουσαν, ἀλλά συγχρόνως τήν ἐλάτρευον.

Ἐπειδή ἡ ὑπηρεσία της συνέπεσε, ἰδίᾳ μετά τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος ἐκ τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς, μέ τήν περίοδον νέων μεγάλων κτιριακῶν καί ἄλλων ἐγκαταστάσεων καί τήν μεγάλην ἐπέκτασιν τοῦ Θεραπευτηρίου, ἡ Πατρινέλη ἀφιέρωσε τήν ζωήν της διά νά γίνῃ ὅσον τό δυνατόν τελειότερα ἡ νέα Ὁργάνωσις τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ». Πολλά εἶναι γνωστά ἀλλά καί πολλά ἄγνωστα περιστατικά καί πολλάί αἱ προσπάθειαι τάς ὁποίας κατέβαλε διά τό Ἴδρυμα καί διά τήν ὅσον τό δυνατόν καλύτεραν λειτουργίαν αὐτοῦ.

Ὡς διάπων Ἀστήρ ἐνεφανίσθη καί ἠρέμως ἀπεχώρησε τῆς παρούσης ζωῆς. Ἡ μνήμη της ὅμως δά παραμείνη αἰώνια.